

		SKUPEK CELIC	Ž. IME	MAJHNA ŽLICA	NIKELJ	IME FILM. IGRALKE RINE	PREBIVALEC STAJERSKEGA MESTA	PRIPADNICA OBROV
		POGANJANJE KLIC				KRILLO RIMSKE LEGIJE		
		IME UGANDSKEGA GENERALA AHIMA				ERA		
		KRAJ PRILITJI (SITULA I)					JEAN RENOUIR	
		500. FRANC. DRAMATIK (DENYS)	REDNICA	ILJUŠIN			NATRIJ	
ŽEPNA DRŽAVA V ITALIJI (SAN...)								TURŠKO GOSTIŠČE
KUHINJSKA METLA								GRIEVJE SV. OD N. GORICE
ŽAR								JUŽNI SADEŽ
APETIT								DALMAT. Ž. IME
IME MLAD. PISATELJE PEROCI								DEPARTMA V PROVANSI
								REKA V ZAHODNI INDIJI
		OSEBNI ZAJEMEK						VULKAN NA HAVAJIH
								MILI-METER
								DOLŽINA
								GREGORY PECK
								Ž. IME
								NOVI SAD
								SLOVNICO ŠTEVILO
		IME PISAT. MAUGHAMA						
		VRSTA BLAGA						
		RUMENORJAVA BARVA	FONDI					
			DEL ROKE					
								PREDLOG
								IME BOLG. PESNIKA PELINA
HRABRO DEJANJE								STVARNIK SVETA PRI EGIPČANIH
SLONOVI ČEKANI								RAZPOSAJENEC, NAGAJI-VEC
MEJNO GORSTVO MED AZIJO IN EVROPO								SODOBNIK KELTOV
STARO MESTO V PALESTINI								LATINSKI VEZNIK
								OPUS
								SLED, STEZA
								ZMIKAVT
								PREDLOG
								BERITE NAŠO SKUPNOST!

NAJBOLJŠA PRIJATELJICA

Pravijo, da je dobra knjiga najboljša človekova prijateljica. Prijetno je poslušati lepo glasbo, tudi dober film ti nudi obilo užitkov in v dognato likovno umetnino se rad poglobiš, če imaš vsaj kanček smisla za umetnost. Toda prijeten občutek, ki te prevzema ob branju dobre knjige, je povsem nekaj dru-

predlogi, sta največkrat ble-da senca le-te. Sedaj te do srca presune ljubezenska tragedija dvoje ljubečih se bitij; tam te zo-pet pritegne elementarna in mojstrska upodobitev življenja kmečkih ljudi pa ganjivi in pretresljivi opisi bede „ljudi z dna“ in slednjič si ves prevzet ob monumentalnem opisu lepote človeškega telesa.

Kako beden in neobjen je šund v primerjavi z besedno umetnino!

Ko - denimo - prebereš napeto kavbojko ali kriminalko, te pustita praznega, razočaranega in zbeganega. In vendar si ves oamamljen, kot da si zavžil mamilo ter komaj čakaš na drugo krimi-nalko, ki naj bi te znova omamila in te odtegnila od vsakdanjih skrbi in težav. Kako se takšno zastrupljanje mladega rodu lahko konča, vemo vsi. Res je, da se mlad človek rad izenači s film-skim ali popevkarskim ido-lom, a ga prav ti nedosegljivi ideali grenko razočarajo.

Kako radi hlatastimo za senzacionalnimi novicami o tem, da se je ta ali oni popevkar(ica) poročil(-ila) ali ločil(-ila). Verjetno ni prav

nič zanimivo, da filmar Omar Sharif bolj ljubi konje kot lepa dekleta. In vendar so naše revije in časopisi polni takih in podobnih, oslad-nih in neokusnih novic.

Že dolgo pa nismo v kaki naši reviji zasledili, da bi nekdo mladim ljudem - de-nimo - priporočil branje odličnih Maupassanovih no-vel ali to in ono delo doma-čih klasikov.

Verjetno plaže in šunda ne bomo nikoli povsem od-pravili, kajti tudi takšna „li-teratura“ je včasih nekomu potrebna; če za nič drugega - za zabavo in razvedrilo. Vendarle bi morale biti neke norme, ki bi uravnavale, kaj in kako naj se objavi. Da-nes pa žal šund kot povod-nej preplavlja naše kioske in ga bo težko zajezi. Mar ga ne bi kazalo pošteno ob-davčiti?

Resnici na ljubo pa plaža spodirva dobro knjigo tudi zato, ker je slednja zelo dra-ga (knjižnic pa malo) in dan-danes zanjo skorajda ni časa.

Skratka, spremenilo se je razmerje posameznikov do kulturnih vrednot. Zato se lahko upravičeno in zaskrb-ljeni vprašamo: Kam plo-remo? ff

gega. Pred teboj se v vseh svoji veličini in plastičnosti vrstijo dogodki, osebe in njih značaji, pa čudoviti opisi narave, ki ti še dolgo ostanejo v svežem spominu, itn.

Najbrž se z nobenim iz-ravnim sredstvom ne dajo ta-ko živo prikazati človekove vrline in slabosti kot prav z besedo. Film ali TV nadalje-vanka, narejeni po literarni

IN MEMORIAM

Franciška Jančar - Nana

Vest o nenadni smrti to-varišice Franciške Jančar - Nane je močno odjeknila v krajevni skupnosti Zador. Izgubili smo drago sovaščan-ko, skromno in vedno pri-pravljeno sodelavko - našo Nano.

Rodila se je pred 72 leti v številni družini, kjer je bilo težko najti belo skorjo kru-ha. In ponovila se je stara in znana zgodba o mladem, a zgodaj razočaranem človeku, ki se je podal iz skromnega okolja v široki svet sreče iskat. Z materino pomočjo

in občinsko socialno podpo-ro se je odločila za babiški poklic, v katerem je videla svoje poslanstvo: pomagati ljudem. Zato ni nič čudnega, da se je že v prvih dneh oku-pacije povezala z organiza-torji narodnoosvobodilnega gibanja. Z materialno pod-po-ro v hrani in obleki je mar-sikateremu borcu omogočila, da je bil kos naporom in na-logam, ki jih je predenj po-stavljali kruti čas. Se več kot ta pomoč, ki jo je znal ceniti vsak borec, je bila vredna njena moralna podpora, ki je z njo vlivala malodušnež in omahljivcem nove moči, da so vztrajali v težkem boju. Izkoristila je vsako možnost, ko je poklicno hodila po te-renu, navduševala ter bodrila

ljudi, ko je bilo najtežje, in jim predočevala narodne vrednote kot največje sve-tinje, za katere je vredno ži-veti in se bojevati. Da je bila pri svojem delu in prepri-čanju dosledna, dokazuje tudi to, da ni branila svoje-mu sinu aktivno se vključiti v narodnoosvobodilno bor-bo. Tudi moža je jeseni leta 1942 izgubila - na doma-čem vrtu so ga Italijani pred njenimi očmi zverinsko ubili, tako da je ostala z mlajšim sinom sama. Ni obupala, ve-dela je, da je njena dolžnost še vztrajnejše delo, saj je vsak uspeh, vsaka uspešno opravl-jena naloga prispevala k utrditvi osvobodilnega giba-nja in k hitrejši zmagi. Zbi-ranje prispevkov, raznašanje pošte, poklicna pomoč mla-dim partizankam - to je bilo njeno delo, v katerega je vlo-žila vse sile in ni klonila, ker je vedela, da mora po temni vihartni noči vstati novo, mlado jutro. V tem svojem pričakovanju ni bila razočarana: prišla je svoboda in z njo ji je bila izpolnjena velika želja: srečala se je s svojim prvorojencem, ki se je živ vrnil iz bojev. Žal je bilo tudi to srečanje ovenčano le s kratkotrajno srečo. Leta 1950 se je sin ponesečil v letalski nesreči.

Po osvoboditvi se njen de-lovni dan ni spremenil. Osta-la je še nadalje aktivna in prevzemala poleg poklicnega še breme družbenega de-lavca. Kdo ne bi poznal Nane, ki je stala v prvih vrstah v organizaciji Rdečega riža in kdo ne bi sodeloval v raznih akcijah, če ga je po domače, iskreno in prepri-čevalno nagovorila Nana, kdo bi odklonil sodelovanje, če je zbirala krvodajalce Nana? Vedeli smo, da se zavzema za humanost med ljudmi, za dobroto in lepe odnose. Zato ji nismo mogli nikoli odkloniti. Vzljubili smo jo, ker smo vedeli, da v nobenem njenem dejanju ni mesta za zahrbtnost in hinav-sčino.

Jesen svojega življenja je preživljala mirno, srečna in

tih sredi svojih najdražjih. Vedno je rada sprejemala obiske in bila vesela vsakega napredka v domačem kraju, ki ga je tako dobro poznala. Ne bo odveč, če povem, da je poznala vsako domačo družino, saj je pomagala 2400 materam pri porodu nr domu. To je številka, s katero se more postaviti le redkokatera babica, je pa dokaz, da je resnično poz-nala domač kraj, ljudi in njihove odnose.

Naša Nana je odšla. Za njo pa so ostali bogati sadovi nje-nih naporov. Vedno bo živel njen svetli, zgledni lik ljud-ske zdravstvene prosvetite-ljice, zveste tovarišice in so-delavke pri vseh pomembnih delih na terenu.

Bogomil Čehovin - Vojko

Dne 15. 1. 1972 smo se za vedno poslovili od skromne-ga in zaslužnega tovariša Bogomila Čehovina-Vojka iz Most.

Rodil se je 9. 1. 1917 v Gornji Branici. Takoj po okupaciji se je vključil v delo za narodnosvobodilno gib-anje, 10. 10. 1943 pa je bil že borec brigade Srečka Kosovela. Takoj po osvoboditvi je nekaj časa delal pri milici, nato pa se je odločil za skla-diščnika tovarne Močnih krmil, kjer je bil zaradi slabega zdravja upokojen.

Na terenu je bil vedno aktiven družbenopolitični dela-vec, za kar je prejel tudi dve odlikovanju zasluge za nar-rod.

Zahrbtna in kruta bolezen ga je iztrgala iz naših vrst prav v času, ko bi bil družini in družbi najbolj potreben. Ob odprtem grobu so se poslovili od njega nekdanji borci s terena in člani odbo-ra brigade Srečka Kosovela. Ostal nam bo v spominu kot skromen in pošten borec Ko-sovelove brigade, ki je žrtvo-val vse svoje življenje za našo lepo domovino.

MAKS BURGAR

PIPEC - LEGITIMACIJA, ROJSTVO GASILSKEGA DRUŠTVA

Včasih je zanimivo obujati spomine na mlada leta in življenje tistih, ki zdaj preživljajo jesen ali pa že uživajo zasluženi pokoj. Tako je nastala tudi zgodba, ki se je začela v letu 1922.

Kar začnimo z pipcem. Starejši gotovo vsi poznajo pipec, mladi pa najbrž ne. To je bil nož, ki je imel ostružen ročaj in košček rezila. Dalo se ga je zapreti in nositi v žepu.

Franc Maček, po domače Matjačev Francej je bil leta 1922 ustanovitelj pipčarskega kluba v Zadobrovi. Pipec je bil legitimacija. Kdor

je hotel biti član tega kluba, si je moral kupiti pipec in se vpisati v članstvo. V klubu so imeli strogo disciplino

V letu 1923 so se zbrali na ustanovnem občnem zboru v gostilni Valentin Cme, po domače Somrak, v Sneberjih. Na tem zborovanju so tudi sprejemali in vpisovali člane. Prvi predsednik je bil Anton Maček starejši. Glavni sklep tega zbora je bil takoj začeti z gradnjo gasilskega doma. Zemljo za gasilski dom je brezplačno podaril sedaj že pokojni Franc Grčar. Kako so bili člani društva agilni, se vidi na sliki, ko so že ob letu (1924) slavili otvoritev gasil-skega doma.

(Nadaljevanje prihodnjič) ŠTEFAN MATKO

USPEL KONCERT MARINE HORAKOVE

V počastitev slovenskega kulturnega praznika Prešernovega dne je osnovna šola Ljubljana-Polje priredila 7. II. 1972. klavirski koncert pianistke Marine Horakove za učence šole. Prireditev je bila v opoldanskem času in sicer zato, da sta koncert lahko poslušali obe iz-meni; dopoldanska in popoldanska.

Koncerta se je udeležilo okoli osemsto učencev. Ker imamo pro-storne hodnike, je bilo za vse dovolj prostora. Z učenci so bili tudi predavatelji, kateri so skupno z učenci predano sledili koncertu. Posebno zanimiv je bil koncert za učence okoliških šol, katerih ima centralna šola Polje kar lepo število. Sodin, da je bilo veliko učencev teh šol, ka-

Pianistka Marina Horakova je bila deležna prisrčnega aplavza s strani poljskih šolarjev

Člani gasilskega društva Zadobrova-Sneberje ob otvoritvi gasil-skega društva leta 1924.

Franc Maček, po domače Matjačev Francej, eden od po-budnikov ustanovitve gasilskega društva in ustanovitelj pipčar-skega kluba v Zadobrovi.

in predpisane kazni za prekrške. Prvi tak prekršek je bil, če član ni imel pipca pri sebi; moral je plačati 5 di-narjev kazni. Za tistikrat je bilo to veliko - kot če danes pozabiš doma prometno in vozniško dovoljenje. Člani so se med seboj vedno kontro-lirali iz vprašanjem: „Imaš pipec?“ Če ga je sobesednik imel, ga je moral seveda pokazati. Toda ob majhni neprevidnosti mu ga je oni vzel in odrezal košček ročaja. Kazen za to je bila: 3 dinarje! Tako se je nabralo v blagajni tudi po 70 dinarjev letno. Ker so bili nekdanj skromnejši, kot smo danes, so vsak dinar večkrat obrnili, preden so ga porabili. Tako je Matjačev Francej predlagal: Usta-novimo gasilsko društvo! Predlog so vsi navdušeno sprejeli.

Ustanoviteljji društva so bili: An-ton Maček starejši, Ivan Gartoza, Ivan Oblak starejši, Franc Hlebs, Franc Avšič starejši, Anton Likovič, Ivan Ložar in Franc Grčar - že po-kojni, živijo pa še Ivan Dovč, Ivan Jerman starejši, Ivan Klešnik in Jože Zajc.

teri so prvič poslušali in doživljali te vrste koncerta.

Da bi učencem vsako točko čim-bolj približali, je pianistka podala k vsaki skladbi kratek komentar. Pianistki Marini Horakovi je s tem uspelo učence pritegniti k popolni zbranosti ter discipliniranem poslušanju. Koncert je uspel v zado-voljstvo izvajalke, kakor tudi poslu-šalcev.

Spored je bil sestavljen iz štirih obdobj, in sicer: iz klasike Mozart, Beethoven; romantike Chopin; impresionizma Debussy; ter moder-ne Janez Matičič.

Skozi ta štiri obdobja so učenci (poleg komentarja) lahko osvojili razne stilne smeri, velike kontraste med skladbami, katere je pianistka podala z velikim smislom za umet-niško oblikovanje in podoživljanje. H glasbeni vzgoji sledi koncert

Slovenskega okteta, katerega nastop učenci šole že nestrno pričakujejo. Poleg glasbene vzgoje so mnogi učenci naročeni na revijo Glasbena mladina, obiskujejo pa tudi dramske in operne predstave.

Profesor: JANEZ ŽNIDAR

BESNICA

V prejšnji številki NS smo pisali o slabem pluzenju besniške ceste. Iz-gleda, da so protesti in intervencije občanov zalegli, saj se je stanje pre-cej izboljšalo. Tako litijsko kot ljub-jansko cestno podjetje sedaj v redu opravljata svojo nalogo. Litijsko podjetje je cesto celo posipalo s pe-skom.

Odbor za civilno zaščito je že or-ganiziral ekipe po posameznih pod-ročjih. V kratkem bodo pripravili strokovna predavanja o zaščiti in nalogah civilnega prebivalstva, v primeru naravne katastrofe ali voj-ne. Razdelili bodo tudi pakete za prvo pomoč in osebno zaščito.

Tudi letos je KS Besnica ob No-vem letu pomagala svojim socialno šibkim občanom s tako imenovano zimsko pomočjo. Pomoč so delili v višini sto do dvesto dinarjev, dobilo pa jo je 55 občanov.

V hribovitih delih naše občine je sneg letos povzročil precej težav. Avtobus na relaciji Gabrovka-Ljub-ljana je imel večkrat zamudo, nekaj-krat pa sploh ni peljal. Otežkočen je bil tudi lokalni promet. Zaradi vi-sokega snega so otroci le stežka ho-dili v šolo.